

РЕШЕНИЕ

№ 776

гр. София, 07.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Мария Малоселска

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Мария Малоселска Въззивно гражданско дело
№ 20211100508211 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 320081342 от 30.03.2021 г., постановено по гр.д. № 2922/2018 г. по описа на СРС, 66 състав, е уважен предявеният от Гаранционен фонд, ЕИК *****, срещу В. К.А., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 288, ал. 2, б. „а“, вр. ал. 12 КЗ /отм./ за сумата от 1113,02 лева, представляваща изплатено от ищеца застрахователно обезщетение за вредите, причинени по лек автомобил „Опел Корса“, рег. № ***** от настъпило на 12.02.2012 г. ПТП, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба /12.01.2018 г./ до окончателното плащане. С решението искът е отхвърлен за разликата над уважения до пълния предявен размер от 2009,11 лева. В тежест на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК е възложена сумата от 443,74 лева – разноски по делото.

Срещу решението в частта, с която предявеният иск е уважен, е подадена въззивна жалба от ответника В. К.А., чрез особен представител – адвокат Ю.Г.. С жалбата се излагат оплаквания за неправилност и необоснованост на съдебния акт. Поддържа се, че по делото не е било установено, че именно поведението на ответника е било причината за настъпване на процесното произшествие. Също така са наведени съображения за неправилно определяне на размера на присъденото в полза на ищеца обезщетение, който въззивникът намира за завишен и несъответстващ на действително причинените в резултат от произшествието увреждания по автомобила. Неправилно на следващо място според жалбоподателя, съдът не е уважил своевременно релевираното от страна на ответника възражение за прилагане на Методиката към Наредба № 24/2006 г. предвид амортизацията на увредените детайли по автомобила. Поддържа се и възражението за погасяване по давност на вземането на ищеца. В обобщение на заявените с жалбата оплаквания до въззивния съд е отправено искане да отмени решението в обжалваната част и да отхвърли и в тази част предявения иск.

Въззиваемият оспорва подадената жалба, като с отговора заявява становище за

неоснователност на ангажираните от въззивника доводи. Постановеното от районния съд решение в частта, с която искът е уважен, намира за правилно и моли същото да бъде потвърдено. Заявено е искане за присъждане на разноски за въззивното производство.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насреещната страна, намира за установено следното от фактическа страна:

Като писмено доказателство по делото е приет протокол за ПТП № 1426134 от 12.02.2012 г., съставен по данни на собственика на лек автомобил „Опел Корса“, рег. № ***** Й.В., съгласно който произшествието е настъпило на посочената дата в гр. София, на ул. „*****“, като водачът на лек автомобил „Ауди А3“, рег. № ***** паркирайки същия, е реализирал ПТП, след което е напуснал мястото на произшествието при неизяснени обстоятелства. В частта от протокола относно идентификационните данни за участник № 1 в ПТП са вписани имената на Т. Л.Л.. В протокола са вписани следните увреждания по двата автомобила: по МПС с рег. № ***** – задна броня в лява част и заден ляв стоп, а по МПС с рег. № ***** – преден ляв калник, странично ляво огледало, ляво врата. На съставената в протокола схема на ПТП е отразено, че компетентният орган е заварил на място двата автомобила в паркирано състояние.

Представена е служебна бележка, издадена от СДВР, отдел „Пътна полиция“, съгласно която за ПТП, за което е съставен протокол № 1426134 от 12.02.2012 г. са били образувани административно-наказателни производства срещу В. К.А... На лицето са били издадени наказателни постановления, както следва: НП № 12902/19.03.2012 г. на осн. чл. 185 ЗДвП, чл. 175, ал. 1, т. 5 ЗДвП и чл. 177, ал. 1, т. 2, предл. 1 ЗДвП, връчено на 23.01.2013 г. по реда на чл. 58, ал. 2 ЗАНН и НП № 12903/19.03.2012 г. на осн. чл. 315, ал. 1, т. 1 КЗ, връчено на 23.01.2013 г. по реда на чл. 58, ал. 2 ЗАНН.

Видно е от представената справка от базата данни на Информационния център към Гаранционен фонд, че към датата на произшествието за лек автомобил с рег. № СА ***** не е имало действащ застрахователен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

На 29.02.2012 г. собственикът на лек автомобил „Опел Корса“, рег. № ***** , е подал до ищеца уведомление за настъпили имуществени вреди съгласно протокол за ПТП № 1426134/2012 г.

С доклад по щета № 110299/29.02.2012 г. е определен размер на обезщетението за имуществените вреди, настъпили за собственика на увреденото в резултат от произшествието МПС, възлизащо на сумата от 2009,11 лева. Начислени са разноски за определянето и изплащането в размер на 14,50 лева. Сумата е изплатена на правоимащото лице с преводно нареждане от 20.03.2013 г.

По делото са представени съставените на ответника наказателни постановления, както следва:

- Наказателно постановление № 12902/19.03.2012 г., издадено въз основа на АУАН № 0402366/06.03.2012 г. за това, че на 12.02.2012 г. около 16 ч. в гр. София поради недостатъчен контрол над управлението от него лек автомобил „Ауди“, рег. № ***** без да притежава свидетелство за управление на МПС, е реализирал ПТП с лек автомобил с рег. № ***** , като е напуснал мястото на произшествието, за които нарушения са му наложени административни наказания. Направено е отбелязване, че постановлението е връчено на лицето при условията на чл. 58, ал. 2 ЗАНН;
- Наказателно постановление № 12903/19.03.2012 г., издадено въз основа на АУАН № 0402367/06.03.2012 г. за това, че на 12.02.2012 г. около 16 ч. в гр. София е

управлявал лек автомобил „Ауди“, рег. № СА ***** без за автомобила да е бил сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, за което му е било наложено административно наказание. Направено е отбелязване, че постановлението е връчено на лицето при условията на чл. 58, ал. 2 ЗАНН.

От заключението на изслушаната в хода на първоинстанционното производство съдебно-автотехническа експертиза, което въззивният състав на съда кредитира като обективно дадено и изготвено от специалист, притежаващ необходимите специални знания от областта на техническите науки, се установява, че всички описани в представените от ищеца по делото документи увреждания по лек автомобил „Опел Корса“ отговарят на механизма на ПТП и се намират в причинна връзка с вредоносното събитие. Съгласно заключението процесният автомобил към момента на инцидента е бил на 2 г., 9 м. и 21 дни. Съгласно заключението стойността, необходима за възстановяване на автомобила, изчислена на база Методиката към Наредба № 24/08.03.2006 г. към датата на произшествието е в размер на 537,52 лева; по средни пазарни цени с 50 % овехтяване на новите части е в размер на 1031,11 лева; стойността на вредите, изчислена по метода на експертна оценка с 50 % овехтяване на новите части е в размер на 469,26 лева. При поясняване на заключението на вещото лице по реда на чл. 200 ГПК в съдебното заседание, проведено на 16.02.2021 г., експертът е уточнил, че средната пазарна цена на уврежданията без прилагане на корекционен коефициент за овехтяване на частите е в размер на 1113,02 лева.

При тези фактически констатации, въззивният съд приема от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. По същество решението на СРС е правилно, като съображенията за това са следните:

Съгласно чл. 288, ал. 1, т. 2, б. "а" КЗ (отм.) Гаранционният фонд изплаща изплаща обезщетения по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания и за вреди на чуждо имущество, ако пътнотранспортното произшествие е настъпило на територията на Република България или на друга държава членка и е причинено от моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на Република България и виновният водач няма сключена задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Според чл. 288, ал. 12 КЗ (отм.) след изплащане на обезщетението по ал. 1 и 2 фондът встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното и разходите по ал. 8.

В конкретния случай от събраните по делото доказателства е установено, че към датата на процесното произшествие за лек автомобил „Ауди“, рег. № СА ***** не е бил сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“. Ето защо и след като е изплатил обезщетение за причинените в резултат от произшествието имуществени вреди на правоимащия, фондът се е суброгирал в правата на увредения до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, сторени за определянето му. Безспорно е, че вземането за ищеца е възникнало срещу причинителя на вредата, който не е изпълнил законното си задължение да управлява автомобил, по отношение на който е налице валидна и действаща застрахователна полица по задължителната съгласно КЗ застраховка.

Установява се на следващо място, че причина за настъпване на инцидента е поведението на ответника, който е нарушил правилото на чл. 20, ал. 1 ЗДвП. В представения протокол за ПТП е посочено, че същият е съставен по данни на собственика на лек автомобил „Опел Корса“. В трайната практика на ВКС се приема,

че протоколът за ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК, който се ползва не само с обвързваща съда формална доказателствена сила относно авторството на материализираното в него изявление на съставителя, но и с материална доказателствена сила относно самото удостоверено волеизявление - решение № 85/28.05.2009 г. по т. д. № 768/2008 г. на ВКС, II ТО, решение № 24/10.03.2011 г. по т. д. № 444/2010 г. съставът на ВКС, I ТО, решение № 73/22.06.2012 г. по т. д. № 423/2011 г. на ВКС, I ТО и решение № 98/25.06.2012 г. по т. дело № 750/2011 г. на ВКС, II ТО. Съставителят удостоверява пряко възприети от него факти при огледа, относими за определяне на механизма на ПТП, като местоположението на МПС, участници в ПТП, характера и вида на нанесените щети, пътните знаци и маркировката на мястото на произшествието и други. В конкретния случай в протокола за ПТП не са вписани никакви данни, по които е възможно да бъде идентифициран ответникът като водач на лек автомобил „Ауди А3“, рег. № СА *****. Това обстоятелство своевременно е оспорено с отговора на исковата молба от страна на ответника. Ето защо и ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с причинените увреждания, за които е изплатил обезщетение, носи доказателствената тежест на установяването му посредством ангажирането и на други доказателства – писмени такива, разпит на свидетели и др.

От представеното по делото наказателно постановление № 12902/19.03.2012 г. се установява, че за причиняване на процесното ПТП на ответника на 06.03.2012 г. е бил съставен акт за установяване на административно нарушение по чл. 20, ал. 1 ЗДвП. С оглед законодателната уредба на производството по установяване на административно нарушение и предвид обстоятелството, че административното производство не е било спряно по реда на чл. 43, ал. 6 ЗАНН, а е финализирано с издаването на наказателното постановление, следва да се посочи, че ответникът е участвал в същото. Собственото му поведение обаче е причината да не упражни гарантираното му от закона право да обжалва същото. В хода на административното производство с докладна записка е удостоверено, че ответникът не е бил намерен на посочения от него в административното производство адрес. В същата е посочено, че по данни на управителя на етажната собственост лицето е било наемател на жилище в сградата и е напуснало адреса. Последното е обусловило влизането в сила на наказателното постановление по силата на фикцията, установена в разпоредбата на чл. 58, ал. 2 ЗАНН.

По изложените съображения неоснователно с въззивната жалба се възразява срещу пасивната материална легитимация на ответника да отговаря по предявения иск. В производството е установено, че противоправното поведение на последния е причина за реализиране на произшествието, в резултат от което за собственика на лек автомобил „Опел Корса“, рег. № ***** са възникнали имуществени вреди. Предвид липсата на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ за управлявания от ответника лек автомобил ищецът е изпълнил задължението си по чл. 288, ал. 1 КЗ (отм.) и е изплатил обезщетение на правоимащото лице. Ето защо и правилни са изводите на първия съд за доказаност на претенцията по основание, доколкото в производството са установени всички предпоставки, включени във фактическия състав за възникване на регресното вземане на ищеца.

Възраженията срещу размера, за който искът е приет за основателен с обжалваното решение, също следва да бъдат оценени като неоснователни. В тази връзка в мотивите на решението съдът е изложил подробни съображения, които въззивният състав намира за неужно да преповтаря, като на основание чл. 272 ГПК препраща към същите. Единствено за пълнота следва да се посочи, че разпоредбата на чл. 288, ал. 6 КЗ (отм.) препраща към начина на определяне на обезщетенията, разписан чл. 273 КЗ (отм.). Съгласно чл. 273, ал. 2 КЗ (отм.) обезщетението не може да надвишава действителната стойност на причинената вреда и се определя в съответствие с приета от КФН наредба за методиката за уреждане на претенции за

обезщетение на вреди, причинени на МПС. Методиката е регламентирана в Наредба № 24/2006 г. на КФН, приета на основание чл. 273, ал. 2 КЗ /отм./. Разпоредбата на чл. 4 от методиката сочи, че същата се прилага като минимална долна граница в случаите когато не са представени надлежни доказателства (фактури) за извършен ремонт на моторното превозно средство в сервиз и за случаите, когато обезщетението се определя по експертна оценка. Съгласно тайната съдебна практика /напр. решение № 52 от 08.07.2010 г. по гр. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО/, застрахователното обезщетение следва да бъде определено по действителна стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие, без съдът да е обвързан от минималните размери по Методиката към Наредба № 24/2006 г. на КФН, дори и когато да не са представени фактури за извършен ремонт на МПС в сервиз.

В конкретния случай от заключението на САТЕ се установява, че действителната стойност на вредите, причинени на собственика на лек автомобил „Опел Корса“, рег. № *****, са в размер на 1113,02 лева, както е приел с решението си първоинстанционният съд. Ето защо и в тази част не са допуснати сочените с жалбата нарушения на материалния закон.

Неоснователно на последно място въззивникът поддържа, че неправилно не е уважено възражението за погасяване на претенцията на фонда по давност. Суброгацията в правото на увреденото лице настъпва със завършването на целия фактически състав, а именно с изплащането на обезщетение за вредите на правоимащия. С т. 14 от Постановление на Пленума на ВС № 7/04.10.1978 г. е възприето разрешението, че за регресните искове важи общата давност по чл. 110 и сл. ЗЗД, а течението ѝ започва от момента на изплащането на застрахователните обезщетения на правоимащите лица. Изводът, че плащането на обезщетението е началният момент, от който започва да тече петгодишния давностен срок за упражняване на регресното право, е възприет и в редица решения на ВКС /решение № 178/21.10.2009 г. по т. д. № 192/2009 г., решение № 173/30.10.2009 г. по т. д. № 455/2009 г., решение № 53/16.07.2009 г. по т. д. № 356/2008 г. и др./.

С оглед изложеното, въззивната жалба е неоснователна. Решението в обжалваната част, с която е уважен предявеният иск по чл. 288, ал. 12 КЗ (отм.), следва да се потвърди като съответстващо на материалния закон и съдебната практика.

По разноските:

С оглед изхода от спора право на разноски за въззивното производство възниква само за въззиваемия. От представените по делото документи се установява, че разноски са извършени за заплащане на депозит за възнаграждение на особения представител, представляващ въззивника в производството, в размер на 300 лева. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК съдът определя юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство в размер на 100 лева.

Съгласно разрешението, дадено с т. 7 на ТР № 6/2013 г., ВКС, ОСГТК правилото на чл. 71 ГПК установява задължение за внасяне на държавни такси и разноски по водене на делото. Таксата се дължи от страната, в чиято полза се предприема процесуалното действие по защита на правата ѝ, тъй като процесуалните представители упражняват нейните процесуални права. Поради това, задължението за внасяне на държавна такса при обжалване не може да бъде възлагано на други лица, които нямат качеството страна в процеса. Следователно не особеният представител е задължен за заплащането на такси и разноски, а представляваната от него страна, която не е освободена от заплащането им. Дължимата държавна такса по жалбата и разноските следва да се присъдят от съда с решението по спора и да се възложат на съответната страна, съобразно изхода на делото. Доколкото подадената от името на ответника жалба е неоснователна, то и в тежест на страната следва да се възложи държавната такса за въззивното производство, която не е заплатена. Същата е в размер на 25 лева и се дължи в полза на съда.

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 320081342 от 30.03.2021 г., постановено по гр.д. № 2922/2018 г. по описа на СРС, 66 състав, в частта, с която е уважен предявеният от Гаранционен фонд, ЕИК *****, срещу В. К.А., ЕГН *****, иск с правно основание чл. 288, ал. 12 КЗ /отм./ за сумата от 1113,02 лева, представляваща изплатено от ищеца обезщетение за вредите, причинени по лек автомобил „Опел Корса“, рег. № ***** от настъпило на 12.02.2012 г. в гр. София ПТП, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба /12.01.2018 г./ до окончателното плащане.

ОСЪЖДА В. К.А., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 78, ал. 3, вр. ал. 8 ГПК на Гаранционен фонд, ЕИК *****, сумата от **400 лева** – разноски за производството пред въззивната инстанция.

ОСЪЖДА В. К.А., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 77 ГПК в полза на Софийски градски съд, ЕИК ***** сумата от **25 лева** – държавна такса за въззивното производство.

Първоинстанционното решение в частта, с която е отхвърлен предявеният от Гаранционен фонд срещу В. К.А.. иск по чл. 288, ал. 12 КЗ /отм./, е влязло в сила.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____